

Marek Gumkowski

Nie znany odzew na "Prelekcje paryskie" Mickiewicza. Wiersz Fiodora Tiutczewa z r. 1842, Ksenia Kostenicz, "Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza" R.VIII (1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/3 (57), 80

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) KOSTENICZ Ksenia: Nie znany odzew na "Prelekcje paryskie" Mickiewicza. Wiersz Fiodora Tiutczewa z r. 1842. "Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza" R.VIII: 1973 [1974] s.85-90.

Idea przebaczenia, zgody i braterstwa pomiędzy Polską a Rosją głoszona przez Mickiewicza w wykładach paryskich wywarła wielkie wrażenie na Tiutczewie, który w swej twórczości zdecydowanie opowiadał się za hegemonią Rosji i prawosławia, bez zastrzeżeń popierając politykę mocarstwową caratu. Po zapoznaniu się z fragmentami lub streszczeniami Mickiewiczowskich prelekcji Tiutczew wysłał z Monachium, we wrześniu 1842 r., list poetycki do Mickiewicza. Oprócz hołdu dla poety i apoteozy głoszonej przez niego idei pojednania, Tiutczew roztoczył w tym wierszu wizję połączonej i zgodnej Rodziny Słowiańskiej, a więc federacji równouprawnionych narodów. Po 1863 r. Tiutczew powrócił do dawnej idei "panrossizmu słowiańskiego", a wiersz z 1842 r. pozostał jednym z niewielu przykładów odmiennego ujęcia idei stosunków polsko-rosyjskich przez tego poetę.

BP/57/25

M.G.

(II) KRÓL Marcin: Niebezpieczeństwa historii idei. "Teksty" 1974 nr 6 s.45-55.

Artykuł omawia tendencje badawcze, które - zdaniem autora - wpływają negatywnie na rozwój historii idei. Nieumotywowana przedmiotowo rozbudowa aparatury metodologicznej, skłonność do wyolbrzymiania refleksji metanaukowych przy równoczesnej błahości wniosków merytorycznych, brak poczucia historyczności, indyferentyzm światopoglądowy, rezygnacja z poszukiwania całościowego sensu rozpatrywanych zagadnień - taki klimat myślowy sprawia, że historia idei (jak i inne dziedziny aktywności humanistycznej) staje się ostatnio "żałowym zamienianiem słów na słowa".

BP/57/26

K.Z.